

Raadsvergadering d.d. 10 november 2009 agendapunt 9

Aan:

De Gemeenteraad

Vries, 27 oktober 2009

Onderwerp:	Bestuurlijke verhouding provincie- gemeenten in Drenthe
Portefeuillehouder:	F. A. Van Zuilen
Behandelend ambtenaar:	B. Slofstra
Doorkiesnummer:	0592 - 266 620
E-mail adres:	b.slofstra@tynaarlo.nl
Gevraagd besluit:	<ol style="list-style-type: none">1. De nota Amen is geen Amsterdam bespreken en de opmerkingen en conclusies van de Raad ter kennis brengen van Provinciale Staten, Gedeputeerde Staten en de Vereniging van Drentse Gemeenten (VDG);2. De taakopvatting van de nota Amen is geen Amsterdam ten aanzien van de provincie onderschrijven;3. De VDG steunen in het streven naar een gemeenschappelijke Strategische Agenda voor de twaalf Drentse gemeenten en de provincie;4. Voor die agenda uitgaan van de opvatting dat provincie en gemeenten gelijkwaardige partners zijn die in het belang van de inwoners van Drenthe samenwerken op basis van een zo helder mogelijke taak- en bevoegdheidsverdeling.
Bijlagen:	<ul style="list-style-type: none">- Raadsbesluit (bijgevoegd)- Rapport "Amen is Geen Amsterdam" (bijgevoegd)

TOELICHTING

Inleiding

Dit voorstel, dat wij mee op verzoek van het bestuur van de VDG aan u voorleggen, heeft allereerst tot doel om u te informeren over een aantal ontwikkelingen in de samenwerking tussen de provincie en de gemeenten in Drenthe. Die samenwerking is de laatste tijd nadrukkelijk onderwerp van gesprek en in beweging. Dat is niet alleen het gevolg van ontwikkelingen binnen de provincie, waaronder de discussie binnen de Provinciale Staten, maar ook en nadrukkelijk van wijzigingen op nationaal niveau in wet- en regelgeving. Zo brengt de nieuwe Wet ruimtelijke ordening een nieuwe taakverdeling tussen de provincie en de gemeenten met zich mee en heeft de komende regelgeving rond de omgevingsdiensten ook gevolgen voor de wijze waarop de provincie en gemeenten samenwerken.

Ook moet niet uit het oog worden verloren dat bij de provincie ook belangrijke wijzigingen in de financiering van de kant van het Rijk op komst zijn. Dat noodzaakt alle provincies, dus ook Drenthe, om opnieuw de prioriteiten met betrekking tot de uitgaven tegen het licht te houden. Dat, gecombineerd met het denken over de taakopvatting binnen de provincie, zal ook gevolgen hebben voor de gemeenten. Het is niet uitgesloten dat taken die nu nog geheel of deels door de provincie worden opgepakt, straks uitsluitend nog door de gemeenten zullen moeten worden uitgevoerd. En daarbij moet niet worden uitgegaan van de vooronderstelling dat er ook extra middelen daarvoor beschikbaar zullen worden gesteld.

Dit voorstel heeft, naast het u informeren over de ontwikkelingen en de gesprekken die binnen Drents verband gaande zijn, ook de bedoeling om van uw zijde een uitspraak te verkrijgen over de wijze waarop ons College zich op moet stellen in de discussie in Drents verband en de prioriteiten en kaders die u daarbij aan ons mee wenst te geven helder in beeld te krijgen.

Want dit voorstel is nadrukkelijk de opstart naar een verdere discussie. Niet alleen krijgt u als u zich in de lijn van het College kunt vinden, in de loop van januari de Strategische Agenda voor de gemeenten en provincie voorgelegd, maar bovendien zal de discussie binnen provinciaal verband ook gevolgen hebben voor de wijze waarop de gemeenten hun taak in de komende jaren zullen, kunnen en moeten uitoefenen. Van belang is daarbij nog om te weten dat op niet al te lange termijn de provincie, in reactie op het rapport Amen is geen Amsterdam van Provinciale Staten, zal komen met een voorstel voor de provincie Drenthe nieuwe stijl, waarin het College van Gedeputeerde Staten aangeeft welke gevolgen de nota Amen is geen Amsterdam voor het functioneren van de provincie dient te hebben.

Het College van Gedeputeerde Staten dat in het voorjaar van 2007 is aangetreden, heeft nadrukkelijk de lijn naar de Drentse gemeenten opgepakt. Er is een periodiek en intensief overleg tussen Gedeputeerde Staten en het Dagelijks Bestuur van de VDG, waarin ook de onderlinge verhouding en taakverdeling onderwerp van gesprek is.

Op verschillende manieren wordt geprobeerd om de samenwerking tussen provincie en gemeenten in Drenthe vanuit dat overleg verder te ontwikkelen. Eén van die lijnen is de gedachte om te komen tot een gezamenlijke Strategische Agenda, waarin de twaalf gemeenten en de provincie rond een aantal belangrijke onderwerpen aangeven hoe zij de komende tijd daar als overheid richting de inwoners van Drenthe mee om wil gaan.

Om de gedachtevorming rond die agenda mee te ontwikkelen, is in februari van dit jaar een conferentie georganiseerd waaraan de voltallige Drentse Colleges van burgemeester en wethouders en het College van Gedeputeerde Sta

ten hebben deelgenomen. Die conferentie vond plaats in Nooitgedacht bij Rolde. Uit die conferentie zijn een aantal onderwerpen naar voren gekomen die in aanmerking komen om verder te worden uitgewerkt in de Strategische Agenda.

Inmiddels is een stuurgroep gevormd en een ambtelijke werkgroep die aan de slag is met de verdere uitwerking van die Strategische Agenda. Het is de bedoeling om in het najaar van 2009 nogmaals een bestuurlijk conferentie zoals die in februari heeft plaatsgevonden te organiseren en vervolgens de Strategische Agenda voor te leggen aan de Gemeenteraden en Provinciale Staten. Achterliggende bedoeling is daarbij dat de Gemeenteraden de mogelijkheid hebben om gebruik te maken van de opvattingen en achtergronden van de Strategische Agenda bij het bij het opstellen van Bestuursprogramma's in de nieuwe Raadsperiode.

Het bestuur van de VDG heeft wijs geacht om de nota Amen is geen Amsterdam en de lijn die daaruit voortvloeit door middel van het opstellen van een Strategische Agenda onder de aandacht te brengen bij de gemeenten met het verzoek om dat in de Gemeenteraden te bespreken.

De nota

Op 4 juli 2007 hebben de Provinciale Staten een motie aanvaard waarin de Staten werd gevraagd om in de loop van 2008 een discussie over taken, positie, prioriteiten en taakopvatting van de provincie af te ronden. Provinciale Staten hebben daarvoor een werkgroep ingesteld die in het voorjaar van 2008 het rapport Amen is geen Amsterdam aan Provinciale Staten heeft aangeboden. Bij het opstellen van de nota is door de Commissie uitvoerig gesproken met allerlei belanghebbenden, waaronder gemeenten, waterschappen en maatschappelijke organisatie in Drenthe.

De nota Amen is geen Amsterdam, die voor u ter inzage ligt en ook digitaal voor u beschikbaar is, is een helder en leesbaar stuk waar in Provinciale Staten proberen de taakopvatting van de provincie zo helder mogelijk te omschrijven. Daarnaast is een afwegingskader geïntroduceerd wat het mogelijk maakt om na te gaan welke toegevoegde waarde de provincie heeft ten aanzien van onderwerpen, waarna vervolgens kan worden beslist of het inderdaad een taak is die tot het domein van de provincie behoort. Hoewel het redelijk uitvoerig is, geven wij hieronder de conclusies en aanbevelingen zoals die in het rapport zijn opgenomen volledig weer.

Conclusies en aanbevelingen

A. Over Drenthe in haar bestuurlijke context: "Drenthe centraal"

1. Drenthe versterkt haar rol in interbestuurlijk en Europees verband

De wereld van nu met zijn onbeperkte grenzen en bijbehorende complexe vraagstukken dwingt Drenthe tot het steeds vaker over de eigen grenzen heen kijken. Dat is een open deur. De commissie benadrukt nog maar eens dat een steeds verdergaande blik naar buiten (d.w.z. richting Brussel en richting onze Europese regio) van groot belang is.

Vanuit die constatering is de commissie van oordeel dat Drenthe zich meer dient te positioneren als spin in het web waar de draden vanuit Zwolle (Lelystad- Amsterdam), Twente, Nedersachsen en Noord-Nederland samenkomen. Om vanuit die gedachte een visie te ontwikkelen over bestuurlijke netwerkvorming en interbestuurlijke contacten. De provincie zal hier duidelijk meer werk van moeten maken om klaar te zijn voor toekomstige ontwikkelingen en op pro- actieve wijze als serieuze gesprekspartner hierin een sturende rol te hebben.

2. Drenthe als intermediair bestuur

Vanuit haar positie als middenbestuur is er voor de provincie zeker een taak weggelegd als het gaat om het tot stand brengen van synergie tussen Europees c.q. rijksbeleid en lokale beleidsbelangen. Die rol wordt door partijen ook van de provincie verwacht. Dit kan zijn in de rol van vertaler van Europees en rijksbeleid naar het regionale/lokale niveau. Dit kan ook zijn in de rol van belangenbehartiger, pleitbezorger voor regionale en lokale belangen bij het rijk of in Brussel. Dat dit (deels) via de lijn van het SNN verloopt versterkt de Drentse positie alleen maar.

3. Drenthe is Zuid-Holland niet en Amen is geen Amsterdam

De specifieke situatie van Drenthe is van belang in de discussie over positionering en legitimatie. Rollen en taken zijn anders dan van provincies in de Randstad. Op de provincie wordt vaker een beroep gedaan en er mag meer van worden verwacht. De provincie is meer "nodig" hier. Dat geldt in de relatie met de plattelandsgemeenten in veel gevallen nog meer dan voor de stedelijke gemeenten.

De rollen die daar bij passen zijn:

- een ontwikkelingsgerichte regisseur;
- op regionaal niveau een gedragen visie ontwikkelen;
- vanuit de helikopterview de regio overzien en hiaten opsporen;
- van daaruit kiezen voor coördinatie van processen of het regisseren van processen;
- vormgever van spreidingsbeleid van voorzieningen over de schuttingen van gemeenten heen;
- regionale scheidsrechter: beslissen in tegengestelde belangen;
- waar nodig voorzien in expertteams en "vliegende brigades" ter ondersteuning.

B. Over Drenthe en haar rollen en taken

4. Maak gebruik van het toetsingskader

De commissie heeft een toetsingskader ontwikkeld voor de beoordeling van de vraag of bepaalde taken en rolinvulling door de provincie moeten worden behartigd. Een uitgebreide toelichting op dit kader staat beschreven in hoofdstuk IV.1. De toets dient langs de hiernavolgende lijn te verlopen:

5. Meer focus op minder taken

De commissie pleit voor meer focus op minder taken.

Omdat teveel versnippering van aandacht vermindering van kwaliteit betekent. En ook vermindering van effectiviteit.

Omdat onduidelijkheid rond verantwoordelijkheden tussen bestuurslagen uiteindelijk een slechter product oplevert voor de samenleving. Het gaat om de maatschappelijke effecten van beleid. Gekissebis tussen overheden draagt daar niet aan bij.

Dat betekent, dat de provincie zich primair moet concentreren op taken waar ze voor aan de lat staat en ook goed in is: alles rondom omgevingsbeleid, water, milieu, mobiliteit, economische zaken en aanverwante onderwerpen. Dat betekent uiteraard niet dat ze dit alleen kan behartigen. Voor een effectief vormgeven en uitvoeren van beleid op dit terrein is ook afstemming met gemeenten en andere partners noodzakelijk. De provincie heeft ook hen nodig om taken voor elkaar te krijgen en gestelde doelen tot in de haarvaten van de Drentse samenleving te bereiken.

Op terreinen die primair des gemeenten zijn (breedtesport, maatschappelijke ondersteuning, onderwijs, stedelijke ontwikkeling) heeft de provincie uitsluitend een rol te vervullen als er vraag vanuit de gemeenten is naar coördinatie, afstemming of inzet van expertise. De regionale helicopterview van de provincie kan op een aantal terreinen gunstig zijn voor gemeenten of andere partners in het veld. Vanuit de autonome taakopvatting dient hier echter wel terughoudend mee te worden omgegaan.

6 Omgaan met mechanismen van agendering

De provincie is tot op zekere hoogte autonoom in het bepalen van de taken die zij oppakt. De commissie is van oordeel, dat de bestuursorganen van de provincie Drenthe dit echter niet kritiekloos kunnen doen.

Zowel Provinciale Staten als Gedeputeerde Staten dienen bij hun beslissingen om onderwerpen op de agenda te zetten zorgvuldig af te wegen, vanuit welke taak en/of rol zij dat doen. Daarbij dient in ogenschouw te worden genomen of niet een andere wijze van interventie meer voor de hand ligt en wellicht zelfs effectiever is in termen van maatschappelijke doelbereiking.

Fracties in Provinciale Staten zouden vaker hun partijlijnen kunnen gebruiken om onderwerpen onder de aandacht te brengen van het orgaan, dat het eerst aangewezen is om oplossingen aan te dragen, zij het het Rijk, of de gemeente.

7. De provincie als financier

“Money makes the world go round” en dat geldt ook voor Drenthe. Geld is een effectief smeermiddel voor roestige processen. De provincie bevindt zich in een relatief luxe positie wat betreft haar financiële armslag (hoewel het Rijk zijn begerige oog daar inmiddels ook op heeft doen vallen!). Gemeenten en andere partners weten dat. In relatie tot de (toenemende) taken waarvoor gemeenten zich gesteld zien is hun portemonnee relatief dun. Er wordt dus regelmatig een beroep op de provincie gedaan voor aanvullende financiële middelen. Aan de andere kant zwaait de provincie zelf ook met de geldbuidel als zij dingen gedaan wil krijgen.

Het is zaak om daar wijs mee om te gaan.

De commissie beveelt aan:

dat de provincie met haar financiële middelen meer vraaggericht te werk gaat in plaats van aanbodgericht.

Dat betekent onder andere, dat de provincie géén incidentele subsidies verstrekt, als niet van tevoren helder is, dat de gemeente de structurele financiering kan overnemen;

dat de provincie geld niet als enige smeermiddel ziet om processen (weer) op gang te krijgen;

dat de provincie het credo “wie betaalt, bepaalt” niet al te strikt invult: de provincie bepaalt de kaders en randvoorwaarden, maar hoeft als financier niet daarin de legitimatie te vinden om zich ook met de (wijze van c.q. instrumentatie van de) uitvoering te bemoeien. Het gaat om de resultaten. Daar moeten heldere afspraken over worden gemaakt;

dat de provincie waakt voor een ‘subsidieverslaving’ bij de partners;

dat de provincie middelen veel minder versnipperd inzet;

dat de provincie zou moeten overwegen om op sommige terreinen niet meer te willen fungeren als doorgeefluik voor financiële stromen van het Rijk naar gemeenten. Er is immers geen toegevoegde waarde voor een provinciale rol. En mocht de provincie nog wel enige armslag hebben in dit proces, dan verleidt het alleen maar tot rollen die het toetsingskader niet doorstaan.

Samenvattend schema en advies op de onderzochte dossiers

Dossier	Stakeholders waarmee gesproken is	Wettelijke of autonome taak	Door stakeholders gevraagde rol	Door stakeholders ongewenst geachte rol	Advies commissie Rol en taken
Omgevingsbeleid	Gemeenten, MFD, LTO-Noord, Drents landschap, BOKD	Wettelijk en autonoom	Visievorming voor de langere termijn, integrale afweging van belangen op regionaal niveau, kaders stellen en daaraan vast houden, scheidsrechter spelen, expertise beschikbaar stellen voor bijzondere projecten	Bemoeien met uitvoering, reactief optreden, belemmeren van ontwikkelingen van onderop	Ontwikkel een heldere, gedragen visie en geef daarin duidelijke kaders aan. Kies voor een ontwikkelingsgerichte benadering. Voer een duidelijke regie.
Marketing en promotie	Marketing Drenthe, VVV- Drenthe plus, Recron, Vecabo, MKB- Noord, recreatie-ondernemers, gemeenten	Autonoom	Visievorming voor de langere termijn, kaders stellen en daar aan vast houden, spreiding van voorzieningen, samenbrengen van partijen, focus aanbrengen	Bemoeien met uitvoering, ad hoc bijsturen	Ontwikkel een brede, gedragen visie en voer daarop op hoofdlijnen de regie. Geen bemoënis met details en vertrouwen in uitvoerende instanties.
Cultuur	Gemeenten, directies culturele instellingen, Drents Plateau	Deels in medebewind, deels autonoom	Visievorming voor de langere termijn, coördineren, inzet van expertise, spreiding van voorzieningen, vervullen van steunfunctie, de lijnen naar Den Haag en Brussel	Uitvoering, top-down in plaats van bottom-up, bemoënis zonder toegevoegde waarde	Ontwikkel een heldere visie. De provincie heeft een rol als het gaat om spreiding van culturele infrastructuur. Daarnaast heeft ze een steunfunctie en faciliterende rol t.b.v. gemeenten. De inzet van expertise moet worden gegarandeerd.
(Top)sport	Gemeenten, SportDrenthe, EuroChamp	Deels in medebewind, deels autonoom	Coördineren, spreiding van voorzieningen, leverancier van kennis, vertaler van rijksbeleid	Uitvoering, top-down in plaats van bottom-up, incidentenbeleid	De provincie heeft een rol als het gaat om topsport, handicaptensport en spreiding van bijzondere accommodaties. Daarnaast heeft ze een steunfunctie en faciliterende rol t.b.v. gemeenten. De inzet van expertise moet worden gegarandeerd.
Onderwijs (schoolverlators)	Gemeenten, schooldirecties, MKB-Noord, STAMM, Bureau Jeugdzorg	Autonoom	Lange termijn visie ontwikkelen, partijen bijeen brengen, samenhang aanbrengen, belangenbehartiger in Den Haag, samenwerking gemeenten faciliteren	Incidentenbeleid (pilotprojecten), dingen dubbel doen, top-down in plaats van bottom-up.	De commissie is van oordeel, dat de provincie hier geen taak heeft. Er zijn drie centrumgemeenten aangewezen, die het beleid voor hun gehele regio kunnen vormgeven en uitvoeren.
Stadsontwikkeling	Gemeenten, woningbouwcorporaties, welzijnsinstelling	Deels in medebewind, deels autonoom	Financier, leverancier van expertise, regisseur, initiator/ stimulator van processen, partner van gemeenten, lobbyist/ bemiddelaar bij het Rijk	Sturen op detail, bezig zijn met gemeentelijke taken	De commissie is van oordeel, dat de provincie hier een zeer terughoudende rol heeft te vervullen.
Water	Waterschaps-bestuurders	Wettelijk en autonoom	Visievorming, partner in en richtinggever aan processen, afwegen van belangen, scheidsrechter, financier, controleur, doorzettingsmacht, bondgenoot richting Den Haag	Bemoeien met uitvoering, verschuilen achter procedures, werk van waterschappen over doen.	Zorg voor een heldere lange termijn visie in samenspraak met relevante partners. Geef richting en kaders aan. Laat de uitvoering in vertrouwen aan de waterschappen.

C. Over Drenthe en verandering van focus van bestuur en organisatie

8. Andere focus voor bestuur en organisatie

Er wordt in de nabije toekomst van de provincie een andere benadering gevraagd. Het gaat om ontwikkelingsgericht denken en besturen, vanuit een integrale benadering. Dat vraagt om visievorming en het stellen van heldere kaders en vervolgens een strakke regievoering. In de nieuwe wet RO vinden we deze benaderingswijze al voor een groot deel terug. Ook de commissie Ladders volgt deze lijn. De commissie Rol en taken onderschrijft dit en heeft in voorgaande paragrafen de noodzaak van een dergelijke attitudewijziging aangetoond.

Een integrale benadering vergt ook het doorbreken van kolommen en portefeuilles en dus ontschotting van de beleidsvorming. De commissie beveelt daarom aan om beleidsontwikkeling meer themagericht en gebiedsgericht in te vullen. Het aanwijzen van programmagedeputeerden kan daarbij behulpzaam zijn. Daarnaast zou het inzetten van accountmanagers vaker toegepast moeten worden.

9. Inzet van expertise anders invullen

Zoals gebleken is, wordt van de provincie op een aantal terreinen en op diverse momenten inzet van expertise gevraagd. Vanuit die expertise kan de provincie ook een paar van haar rollen goed invullen. Kortom, daar zit toegevoegde waarde voor de provinciale rol.

Met betrekking tot die inzet van expertise heeft de commissie een drietal aanbevelingen:

Zet expertise in voor het aangeven van kaders, maar voorkom bemoeienis met de concrete uitvoering.

Experts dienen in hun rol van adviseur of regisseur te blijven. Vanuit hun kennis zijn zij echter gauw geneigd om de uitvoering dan ook maar ter hand te nemen. Daarmee begeven zij zich op andermans terrein en het werkt tevens afhankelijkheid van die kennis in de hand.

De commissie geeft in overweging of de provincie op grond van haar expertise vaker een loketfunctie voor gemeenten en/of instellingen kan vervullen. Het gaat dan om gebruikmaking van schaarse expertise, die gemeenten slechts eens in de zoveel tijd nodig hebben, maar die bij de provincie permanent aanwezig is. De inzet van expertteams of 'vliegende brigades' is hier een voorbeeld van.

Tenslotte adviseert de commissie om op bepaalde terreinen nadrukkelijk te heroverwegen om in het verleden extern geplaatste, maar nog steeds voor 100% gesubsidieerde expertise weer intern bij de provincie onder te brengen. Het leveren van expertise door de provincie heeft zoals gezegd toegevoegde waarde. Het handhaven en verder ontwikkelen van die expertise is dus ook blijvend van belang. De provincie dient naar het oordeel van de commissie daar voldoende invloed op te houden.

D. Over Drenthe en de focus op haar partners en de burger

10. Een mal voor invulling van rollen en verantwoordelijkheden in relatie met partners

De commissie durft op grond van haar bevindingen de stelling aan, dat er in de relatie tussen provincie en gemeenten en tussen provincie en stakeholders een wenselijk vast stramien aan te geven is. Dit bestaat eruit, dat in de voorbereiding van beleid de provincie verantwoordelijk is voor het in goed overleg formuleren van een gedeelde en gedragen visie. Die visie geeft alle spelers op het veld richting en houvast. Op grond van die visie worden met gemeenten en relevante stakeholders concrete afspraken gemaakt over de kaders voor beleidsuitvoering. Daarin moeten o.a. helder de grenzen worden aangegeven van provinciale en gemeentelijke interventie. Binnen die kaders zijn gemeenten en relevante stakeholders vrij om invulling te geven aan hun eigen verantwoordelijkheden. De provincie trekt zich dus tijdens de uitvoering terug, maar bewaakt de kaders. Zij stuurt op uitkomsten. Ook staat zij aan de lat om de rug recht te houden met betrekking tot de afgesproken kaders en ze dient zonodig van haar doorzettingsmacht gebruik te maken als partijen zich niet aan de afspraken houden. Dat biedt de spelers op het veld houvast.

11. Focus op de juiste definitie van “de samenleving”

De commissie constateert, dat de ‘natuurlijke’ partners uit de samenleving voor een bestuur op regionaal niveau zich bevinden in het samenstel van maatschappelijke organisaties, belangenbehartigers en groepen van “georganiseerde burgers”. Daar zit de individuele burger dus niet bij. Deze heeft primair de gemeente als aanspreekpunt.

De commissie constateert ook dat verwoede pogingen om “de burger” bij het provinciale beleid en bestuur te betrekken al gauw iets krampachtigs krijgt en zelden tot grote successen leidt.

Juist de pogingen om het provinciale beleid en bestuur zichtbaarder te maken voor ‘de burger’ werken de opgeblazenheid van het provinciale bestuur in de hand. Het betrekken van de burger bij de overheid via de provinciale bestuurslaag is derhalve niet functioneel.

De commissie concludeert, dat het provinciaal bestuur zich, als het gaat om het betrekken van de samenleving bij beleidsontwikkeling, primair moet richten op maatschappelijke partners en de georganiseerde burgers en belangengroepen.

Dat neemt uiteraard niet weg, dat de provinciale volksvertegenwoordigers een verantwoordelijkheid hebben jegens hun achterban en zich dienen in te spannen om diens betrokkenheid vast te houden en zo mogelijk te vergroten. De provincie als orgaan heeft echter een andere focus.

E. Over het vervolg

12. Geef vorm aan en bewaak de follow-up

De commissie Rol en taken adviseert Provinciale Staten om nog vóór 2010 een traject af te ronden waarin tot een herbezinning is gekomen op alle taken en rollen van de provincie Drenthe en op korte termijn te beslissen over de vormgeving van dit traject.

De commissie dringt hier sterk op aan, om te voorkomen dat aan de follow-up van dit rapport onvoldoende handen en voeten wordt gegeven.

Voorts adviseert de commissie aan Provinciale Staten om periodiek audits te verrichten om het proces van toetsing van taken en rollen te bewaken.

Zoals uit de conclusies en aanbevelingen onder punt 5 blijkt, blijkt dat het rapport uitgaat van een primaire taak voor de provincie rond de volgende zaken: omgevingsbeleid, water, milieu, mobiliteit, economische zaken en aanverwante onderwerpen.

Daarnaast wordt hetzelfde punt vastgesteld dat de terreinen die primair van de gemeente zijn breedtesport, maatschappelijke ondersteuning, onderwijs en stedelijke ontwikkeling omvatten.

Wanneer deze beide lijstjes langs elkaar worden gelegd, wordt duidelijk dat er een aantal terreinen zijn waarop samenwerking zonder meer geboden is: cultuur, ruimtelijke ordening, recreatie en toerisme zijn duidelijk gebieden waarop provincie en gemeenten beiden rollen hebben te vervullen.

Tot zover de nota zelf.

De nota nader bezien

Allereerst moet worden opgemerkt dat grote waardering past voor het feit dat Provinciale Staten het hebben aangedurfd om zo open en zo kritisch naar de eigen rol te kijken en daarover ook met externe partners over in gesprek te gaan. Men zou het feit dat de nota er is gekomen kunnen zien als een uitvloeisel van de gemeentelijke herindeling in 1998.

Al in de eerste evaluatie van de effecten van de herindeling in 2001 werd geconcludeerd dat over en weer nog onvoldoende de consequenties van de opschaling van de gemeenten werd onderkend.

Het is zeker het intrappen van een open deur wanneer we constateren dat de relatie met de provincie zich na 1998 langs een aantal moeizame stadia heeft ontwikkeld. Vanuit gemeenten is herhaaldelijk geklaagd over het feit dat de provincie zowel bestuurlijk als ambtelijk zich nog onvoldoende rekenschap gaf van het feit dat er nu andere gemeenten waren die meer taken zelf aankonden en ook in de onderlinge samenwerking op een andere manier mogelijkheden bereikten.

Men zou kunnen stellen dat aan beide zijden twee Collegeperioden nodig waren om nieuwe wegen te vinden om de veranderde verhoudingen ook in de praktijk voldoende te laten functioneren.

Drenthe is een provincie waarin de onderlinge samenhang zodanig is dat een constructieve en open samenwerking tussen gemeenten en provincie mogelijk moet zijn.

De provincie heeft een heldere eigen identiteit die het niveau van de gemeenten afzonderlijk en de provincie als bestuursorgaan overstijgt en die voor de inwoners van grote betekenis is. Dat feit alleen al nodigt uit om als gemeenten en provincie te komen tot een zodanige samenwerking en taakafbakening dat die optimaal ten dienste staat van de inwoners. En inmiddels zijn er ook de nodige voorbeelden aan te dragen die aangeven dat de samenwerking inderdaad op constructieve wijze gestalte krijgt. Te denken valt op het terrein van recreatie, de invoering van de nieuwe Wet ruimtelijke ordening en op het terrein van cultuur. Maar daarnaast is het zeker zo dat een heldere taakverdeling ook betekent dat er terreinen zijn waarop men over en weer elkaar met rust laat en zich, ondanks wellicht de politieke wens daartoe, er bij neerlegt dat er een andere overheidslaag is die primair verantwoordelijk is voor het betreffende beleidsterrein. En los van dat gegeven moeten we ook vaststellen dat er nog een aantal terreinen zijn waarop de samenwerking verder moet worden uitgewerkt en de taak- en bevoegdheidsverdeling nog wel vaker onderwerp van discussie zal zijn. Te denken valt aan het terrein van de jeugdzorg in het kader van het brede jeugdbeleid en de beleidsmatige verhouding tussen topsport en breedtesport. Daarbij is echter de insteek die het rapport kiest zonder meer bemoedigend voor de wijze waarop die samenwerking verder gestalte zou moeten krijgen.

Het College acht daarom de nota een waardevolle bijdrage aan de discussie over de bestuurlijke samenwerking in Drenthe.

Wij hopen u met dit voorstel te hebben geïnformeerd over de opvattingen binnen Provinciale Staten en u aan te hebben gegeven op welke wijze de discussie wordt voortgezet.

Wij willen nogmaals benadrukken dat dit voorstel de opstap is naar een verdere discussie waarbij de taakopvatting van de provincie, nieuwe wetgeving en financiële mogelijkheden, zowel bij provincie als gemeenten, gevolgen zullen hebben voor de taakopvatting van onze eigen gemeente en de manier waarop wij binnen Drenthe zowel met provincie als met de andere gemeenten samenwerken.

De Strategische Agenda die wij u in de loop van januari hopen voor te leggen gaat uit van twee speerpunten, namelijk regionale economie en vitaal platteland en probeert een aanzet te geven tot een heldere taakverdeling tussen provincie en gemeenten op die beide terreinen. Die taakverdeling bevat nadrukkelijk ook samenwerking en zal daarom ook gevolgen hebben voor de wijze waarop onze gemeente ook in de komende Raadsperiode haar werkzaamheden zal organiseren en uitvoeren. Het is op dit punt nog van belang om op te merken dat de Strategische Agenda uitgaat van taken van provincie en gemeenten en niet van concrete activiteiten die rond die taken worden georganiseerd. Dat onderscheid is belangrijk om in het oog te worden gehouden.

Vanuit de overtuiging dat die bestuurlijke samenwerking op de goede weg is en verder gestalte dient te krijgen, onderschrijven wij dan ook de pogingen van de VDG en Gedeputeerde Staten om te komen tot een gezamenlijke Strategische Agenda. Het zou in Nederland uniek zijn wanneer wij er gezamenlijk in slagen om voor de inwoners van onze provincie te komen tot een heldere aanzet voor de samenwerking op een aantal specifieke terreinen in de komende jaren.

Ter inzage liggende stukken:

- het rapport *Amen is geen Amsterdam*.

Vervolgprocedure

Conferentie op 24 november met de colleges van burgemeester en wethouders van de Drentse gemeenten, de Provincie en de VDG (Vereniging van Drentse Gemeenten).

Financiële consequenties

1. Adviezen

Gevraagd besluit

1. De nota "Amen is geen Amsterdam" bespreken en de opmerkingen en conclusies van de Raad ter kennis brengen van Provinciale Staten, Gedeputeerde Staten en de Vereniging van Drentse Gemeenten (VDG);
2. De taakopvatting van de nota Amen is geen Amsterdam ten aanzien van de provincie onderschrijven;
3. De VDG steunen in het streven naar een gemeenschappelijke Strategische Agenda voor de twaalf Drentse gemeenten en de provincie;
4. Voor die agenda uitgaan van de opvatting dat provincie en gemeenten gelijkwaardige partners zijn die in het belang van de inwoners van Drenthe samenwerken op basis van een zo helder mogelijke taak- en bevoegdheidsverdeling.

Burgemeester en wethouders van Tynaarlo,

F.A. van Zuilen, burgemeester

drs. M.G.J. Nijhuis-Quanjel, secretaris a.i.